

**SZUVERENITÁSVÉDELMI
HIVATAL**

JELENTÉS

Az Internews szerepe a magyarországi média befolyásolásában

2025. március 19.

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége (USAID) médiatámogatásainak vizsgálata során a Szuverenitásvédelmi Hivatal látókörébe került **az Internews alapítvány**, amelynek története az 1980-as évek elejére, az USA új nemzetbiztonsági doktrínájának, **a nyílt beavatkozási műveletek korának kezdetéhez** nyúlik vissza. Bár meglepően kevés a nyilvánosan elérhető információ az Internewsről, az világosan látszik, hogy az **egyik legjelentősebb hatású amerikai alapítványról van szó**, amely évtizedek óta befolyásolja országok és térségek médiaviszonyait, ezáltal a közvéleményt és a politikai, gazdasági döntéshozatalt.

Az Internews történetének és tevékenységének kutatása során kiderült, hogy a szervezet a megalapítása óta birtokában van a médiát és a tömegkommunikációt érintő **legmodernebb technikai fejlesztéseknek**, valamint folyamatosan **kutatja és elemzi** a médiafogyasztók szokásait, a hírekre, propagandakampányokra adott reakcióit. **Eszközeit és tudásbázisát** pedig az amerikai mélyállam érdekeit szolgáló globális korrupciós hálózat rendelkezésére bocsátja, a hálózati tagoknak nyújtott **anyagi támogatás mellett szolgáltatásként biztosítja**. Mindez világszerte **több ezer szerkesztőseget és több tízezer újságíró**t érint. Az anyagi támogatás csak részben érkezik az Internewstől, sok esetben a mélyállami hálózat többi donorszervezete nyújtja vagy egészíti ki. És nemcsak a szerkesztősegeket fizetik, hanem **személyesen az újságírókat is**, akik esetenként egy-egy cikkért jelentős összeget, akár több ezer dollár támogatást is kapnak. A szervezetnek vannak olyan programjai, amelyekben médiatartalmat, azaz már megírt cikkeket, szerkesztett híranyagokat is átad a vele szerződött sajtótermékeknek közlésre, illetve más programok esetében az Internews mondja meg az általa támogatott újságíróknak, hogy mely témákkal foglalkozzanak, és kiköti, hogy ehhez vonjanak be a régiójukban más médiumokat, újságírókat is.

A komplex és jelentős támogatásban részesülő médiumoknak az amerikai **Demokrata Párthoz köthető hálózat értékrendjét és üzeneteit kell képviselniük**, a kijelölt témákban aktivitást mutatniuk. A támogatásokkal és a hozzájuk kötődő elvárásokkal érik el a nyomás alá helyezett célországokban és térségekben, hogy az **amerikai progresszív elit által kijelölt narratívák váljanak elsődlegessé a nyilvánosságban**. A hálózathoz tartozó médiumok az adományozói elvárások szerint súlykolják, hogy mi a jó, morális értelemben helyes viselkedés, kik a jó oldalon álló közéleti szereplők, illetve hogy mik és kik a rosszak.

Az Internews, a USAID és a többi hálózati adományozó által támogatott médiumok **látszólag fenntartható piaci modell szerint működnek**, mert a külső szemlélő nem ismeri a valódi pénzügyi hátterüket, az amerikai mélyállami **hálózattól való függőségüket**. A függő viszonyban az is szerepet játszik, hogy az Internews kihasználja az általa komplex módon támogatott médiumok pénzügyi instabilitását és a hálózat közvélemény-formáló erejét, és egy direkt a **potenciális médiatámogatóknak fenntartott fórumon jelöli ki, hogy mely médiavállalatokat,**

szerkesztőségeket érdemes finanszírozniuk, illetve azt is, hogy melyeket nem. Ezenkívül az Internews **a piaci szereplőkre is nyomást gyakorol**, hogy a reklámkiadásait hol költse el. Kívülről csak annyi látszik, hogy a piaci reklámozók pusztán a médiatartalmat díjazák a vásárlásukkal, pedig a döntésük sokkal inkább az **Internews és a mögötte álló óriási korrupciós hálózat erejének következménye.** Az **Internews hatékonyan félemlít meg sok reklámozót** azzal, hogy ha nem az általa kijelölt médiumoknál költi el a pénzét, akkor szembe kell néznie a hálózat bosszújával, mert a szerinte rossz oldalt támogatja.

Összességében az Internews által kifejlesztett és az amerikai progresszív elit hálózata számára működtetett médiatámogatási modellel egyszerre erősítik saját hálózati partnereiket és szorítják ki a piacról a tőlük független, esetenként velük ellenséges konkurenciát. A modellnek az internet, a közösségi oldalak, az influenszerek és a videó-megosztók uralta korszakban különös jelentősége van, hiszen számos kutatás is bizonyítja, hogy a hagyományos szerkesztőségi munkát végző médiumok piaci értelemben egyre kevésbé fenntarthatók. Ezért az amerikai progresszív nyomásgyakorló hálózathoz tartozó médiumok helyzete és szerepe a nyilvánosságban erősen felértékelődik, valamint a hálózat donorszervezeteitől való függésük fokozódik.

Az Internews tevékenységének áttekintésével újabb részletek ismerhetők meg arról a folyamatról, amelyet a Szuverenitásvédelmi Hivatal az előző jelentéseiben feltárt. Eszerint **az amerikai progresszív elit által uralt globális mélyállami nyomásgyakorló hálózat néhány éve „átköltözött” Európába, és stratégiai pozíciókat foglalt el az Európai Unió intézményrendszerében, politikai döntéshozatalában.** A Donald Trump amerikai elnök vezette feltáró törekvések és az orosz-ukrán háború lezárására tett erőfeszítések kapcsán már most megmutatkozik, hogy **az amerikai Demokrata Párt és a hozzá kötődő progresszív elit Európából, az európai adófizetők pénzén, a kontinens szövetségi rendszerének intézményeit felhasználva támadja az amerikai és európai békeparti, patrióta erőket és mindenkit, aki az érdekei útjában áll.**

A Demokrata Párthoz köthető progresszív elit által irányított politikai nyomásgyakorló hálózat kormányzati pénzekből már Donald Trump első elnöki ciklusában megpróbált intenzívebben beavatkozni Magyarország médiaviszonyaiba, hogy a közvéleményt az érdekei szerint befolyásolja. A törekvést a republikánus elnök akadályozta meg. 2020-ban viszont újra napirendre került a művelet, amelynek immár az Európai Bizottság támogatásaival kiegészülve több magyar hálózati médium több programon keresztül a kedvezményezettje és végrehajtója lett. Az amerikai hálózat brüsszeli forrásokkal kiegészített támogatási rendszerében, illetve annak médiastratégiájában az Internewsnak a fent leírtak szerint kulcsszerepe van, így közvetve minden médiakommunikációról szóló támogatáshoz köze van. Ezekén kívül az Internews közvetlenül maga is indított Magyarországon két programot (SERAPH és EPIC), amelyekkel az alább részletesen bemutatott módszertan működését biztosítja. Ehhez helyi irodát nyitott 2023-ban.

AZ INTERNEWS SZERVEZETE ÉS VEZETÉSE

Az Internews¹ egy 1982-ben Kalifornia államban bejegyzett szervezet, amely 1986-tól 501(c)(3) adóbesorolású nonprofit szervezetként (alapítványként) működik. Székhelye eredetileg San Franciscóban volt, majd 1989-ben Arcatába költözött. Alapítói: David M. Hoffman,² Evelyn Messinger³ és Kim Spencer.⁴

Az Internews elnök-vezérigazgatója Jeanne Bourgault-Jennings, aki a USAID oroszországi média-fejlesztésért felelős tisztségviselője volt 1993-tól, az ő közreműködése révén kapott az Internews először amerikai állami támogatást. 2001-től dolgozik az Internewsnál, 2011-től a szervezet elnöke.

Saját meghatározása szerint az Internews Euráziában „elősegíti a médiatartalmak sokszínűségét azáltal, hogy a helyi partnereit ellátja az ezek előállításához szükséges eszközökkel, miközben növeli a fiatalok és a felnőttek médiaműveltségét. Az Internews emellett javítja a polgárok hozzáférését az állampolgári szempontból releváns információkhoz, hogy növelje a nyilvánosság elkötelezettségét az elszámoltathatóság iránt. Az Internews képzési lehetőségeket és üzletviteli konzultációkat kínál a helyi partnereknek a független média ellenálló képességének erősítésére. Az Internews emellett elősegíti a polgárok és a médiumok közötti szoros kapcsolatok kialakítását, hogy utóbbiak relevánsabb helyi híreket szolgáltatassanak. Az Internews az egész régióban azon dolgozik, hogy megakadályozza a covid19-ről és más kérdésekről szóló téves információk terjedését”.

Az internetes oldalán azt közli, hogy száz országban tevékenykednek százhatvan nyelven, valamint hármezer médiumot és húszezer újságíró támogatnak.

Ismert hálózati donorok

Az Internews tevékenységét főként a USAID és Soros György Nyílt Társadalom Intézete, valamint egy tucatnyi amerikai kormányzati és magánalapítvány (köztük a National Endowment for Democracy, a Ford Foundation, a The Rockefeller Foundation) támogatta anyagilag,⁵ emellett kapott pénzt több európai kormányzati ügynökségtől is (például Svédországtól, az Egyesült Királyságtól, Németországtól és Kanadától). 1995-ben azt írták róluk, hogy „az utóbbi néhány évben a posztsovjet térség egyetlen fejlődő nonprofit médiaszervezete sem kapott több amerikai segílyt, mint az Internews”.⁶

¹ Forrás: internews.org/

² Forrás: www.huffpost.com/author/david-hoffman

³ Forrás: therussiaiprogram.org/evelyn_messinger

⁴ Forrás: www.mediatorsfoundation.org/current-projects/transformational-media-fund

⁵ Forrás: www.wired.com/1995/12/meier/

⁶ Forrás: www.wired.com/1995/12/meier/ („Over the last few years, no other nonprofit, developing, post-Soviet media organization has garnered more American aid dollars than Internews.”)

Az Internews Rooted in Trust programja, azaz a nagy kísérlet

Az Internews 2020 és 2023 között tizenöt fejlődő országban (Afganisztán, Brazília, Dél-Szudán, Fülöp-szigetek, Haiti, Irak, Jemen, Kolumbia, Kongói Demokratikus Köztársaság, Közép-afrikai Köztársaság, Libanon, Madagaszkár, Mali, Szudán és Zimbabwe) végzett kutatást, amelyben több mint negyven médiummal, egészségügyi, illetve humanitárius szervezettel működött együtt. A koronavírus-járvány kapcsán megjelenő dezinformáció terjedését – különösen annak „marginalizált csoportokra” gyakorolt hatását –, valamint a dezinformáció elleni fellépés eszközeit, stratégiáit vizsgálták. A Rooted in Trust⁷ nevű program finanszírozója a USAID-hoz tartozó Humanitárius Segítség Hivatala (Bureau for Humanitarian Assistance – BHA) volt. Elkészítették a célországok információs térképét, és az alapján alakítottak ki stratégiát a dezinformációnak jelölt tartalmak kiszűrésére. A kutatás során megszerzett tudást hasznosították a többi tevékenységi területükön a szerintük nem kívánt tartalmak kiszorítására.

A függetlenség hamis mítosza

Az egyik alapító, Evelyn Messinger kifogásainak adott hangot, hogy az Internews egyre nagyobb mértékben fordult az állami források felé: *„A szervezet úgy alakította át a struktúráját, hogy pénzt kaphasson a kormánytól. [...] [Messinger] attól félt, hogy ennyi kormányzati támogatás elfogadása korlátozza az Internews rugalmasságát.”*⁸ Majd konkrétan a USAID-val való együttműködésről így beszélt: *„Ez az egyik oka annak, amiért örülök, hogy nem voltunk [a USAID] alvállalkozói. Úgy kezdtek jönni hozzánk, hogy »ó, választás lesz Romániában. Tudna segíteni nekünk a megfelelő figura felépítésében?«.”*⁹

A másik alapító, David M. Hoffman viszont a kormányzati források megszerzésének híve volt. A terveit arra építette, hogy az amerikai külügyminisztérium már 1990-ben létrehozta az International Media Fundot a külföldi médiapiacok közvetlen állami támogatására. 2020-ban a USAID és a külügyi tárca évente 600 millió dollárt költött más országok médiapiacainak átformálására. Az International Center for Journalists (ICFJ) pedig a kormánnyal együttműködve képzéseket nyújtott az új médiumok újságíróinak. Végül Hoffman akaratára érvényesült, így a 2000-es évek elejére az Internews költségvetésének 80 százalékát az amerikai kormányzattól kapta, a pénzből több mint huszonkétezer újságírót képeztek ki világszerte. Hoffman így fogalmazott erről: *„Az Internews minden évben elhozza az amerikai*

⁷ Forrás: internews.org/wp-content/uploads/2024/07/Sudan-RiT2.0-IEA2023-English.pdf

⁸ Forrás: pages.jh.edu/jhumag/0605web/hoffman.html („[T]he organization began structuring itself around getting money from the government. [...] She [Messinger] felt that accepting so much government support limited Internews' flexibility.”)

⁹ Forrás: therussiaprogram.org/evelyn_messinger („That's one reason I'm glad we were not contractors [of USAID]. They'd start coming to us going, oh, there's going to be an election in Romania. Could you help us promote the right guy?”)

JELENTÉS

AZ INTERNEWS SZEREPE A MAGYARORSZÁGI MÉDIA BEFOLYÁSOLÁSÁBAN

*televíziózás veteránjait az új gyalogos katonák kiképzésére.*¹⁰ Az Internews 2021-ben csaknem 85 millió dollárnyi, 2022-ben¹¹ több mint 107 millió dollárnyi támogatást kapott különböző forrásokból. A szervezet tevékenységéről alig találni részletes beszámolót az interneten, ami több mint negyvenéves fennállását tekintve arra utal, hogy a hálózat tagjaként tartották magukat a ködösítés és a finanszírozási láncolatok átláthatatlanságának fenntartásához.

David M. Hoffmannek van egy másik szervezete is, a Global Forum for Media Development (GFMD),¹² amely több mint száz ország médiapiaci NGO-it támogatja. Ennek tagja az Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP) is, amely szervezetről a Szuverenitásvédelmi Hivatal Átlátszóról készült jelentéséből kiderül, hogy regionális koordinátori feladatokat lát el az amerikai politikai nyomásgyakorló hálózatban.¹³

¹⁰ Forrás: mediamonitors.net/who-is-david-hoffman-and-what-is-internews/ („Each year Internews brings over working vets from American TV to train the new foot-soldiers.”)

¹¹ Forrás: internews.org/wp-content/uploads/2024/05/2022-Internews-Form-990-2.pdf

¹² Forrás: gfmd.info/

¹³ Forrás: szuverenitasvedelmihivatal.hu/hirek/az-atlatszo-tevekenysege-szuverenitasi-kockazatot-jelent-magyarorszag-szamara

AZ INTERNEWS ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KAPCSOLATA – AZ AGILE PROGRAM

A Szuverenitásvédelmi Hivatal az Európai Bizottság Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek (CERV) programjáról,¹⁴ valamint a The Eastern Frontier Initiative (TEFI) programjáról¹⁵ írt jelentéseiben feltárta az amerikai progresszív elit politikai nyomásgyakorló hálózatának beépülését az Európai Unió támogatási rendszerébe. Ennek a feltáró munkának egy újabb adaléka az Internews és a bizottság kapcsolatának bemutatása, amely a tagországok média-viszonyainak megváltoztatásán keresztül igyekszik beleszólni a demokratikus folyamatokba és a politikai döntéshozatalba.

Mathilde Androuët, a Patrióták Európáért európai parlamenti képviselője 2025. február 20-án írásbeli kérdést¹⁶ nyújtott be az Európai Bizottsághoz. Arra várt választ, hogy az EB miért kötött szoros pénzügyi partnerségi megállapodást az Internewszal, amely döntő hányadában a USAID, az amerikai külügyminisztérium és a Nyílt Társadalom Intézet finanszírozásában állt az előző tizenhét évben, tehát kétséges az elfogulatlansága, valamint a szervezet vezetője támogatja a globális hirdetési „kizárási listákat”, amelyek bizonyos online tartalmak szubjektív és indokolatlan cenzúrájához vezethetnek.

A kérdés a bizottság és az Internews Europe¹⁷ közötti keretmegállapodásra és konkrét projektekre is vonatkozott, mint az Advancing Global Innovation and Learning Effectively to Build Resilience in Independent Media (AGILE).¹⁸ A projektre (az Internews adóbevallásában Media Development címszó alatt) Európában csaknem 9 millió, majd további 3,3 millió dollárnyi támogatást osztottak ki 2022-ben. Az EB-től elnyert támogatás 10,5 millió euró volt.

Az Internews–USAID-világcenzúra kiépülése

A Szuverenitásvédelmi Hivatal nyolc lépésben ismerteti az amerikai progresszív hálózat politikai nyomásgyakorló médiastratégiáját, amellyel az előző években reagált a geopolitikai átalakulásra és a tömegtájékoztató technikai hatásaira.

1. Mind az amerikai demokrata párti, mind a brüsszeli bürokrácia felismerte, hogy a közösségi platformok térnyerésével nem elég a hagyományos médiában terjedő narratívákat

¹⁴ Forrás: szuverenitasvedelmihivatal.hu/hirek/az-europai-bizottsag-cerv-programja-a-soros-szervezetek-brusszeli-laba

¹⁵ Forrás: szuverenitasvedelmihivatal.hu/hirek/brusszeli-penzekbol-vegez-politikai-nyomasgyakorlast-a-444-altal-vezetett-nemzetkozi-mediaprojekt

¹⁶ Forrás: www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-10-2025-000796_EN.html#ref5

¹⁷ Forrás: register-of-charities.charitycommission.gov.uk/en/charity-search/-/charity-details/5027415/charity-overview

¹⁸ Forrás: internews.org/internews-europe-launches-e10-5m-eu-grant-funded-independent-journalism-project/

ellenőrizni és irányítani, a közösségi médiatérben ugyanis megjelentek a szerkesztőségekből sikerrel kiszorított narratívák is. Ráadásul a közösségi média új üzleti modellje veszteséggé tette a hagyományos médiát (elszívta a hirdetési bevételeket), a túléléséhez nagybefektetőkre lett szükség. A felmerülő problémát két oldalról próbálták megoldani.

2. Egyrészt előkészítették a közösségi média szabályozását, amit a koronavírus-járvány alatt aztán kísérleti jelleggel alkalmaztak is, amikor harmadik félnek kiszervezve, illetve a hatóságok által közvetlenül kikényszerítve eltávolították a felületekről a nekik nem tetsző járványügyi narratívákat, illetve államilag finanszírozott dezinformációs kampányokat indítottak. (Erről a Szuverenitásvédelmi Hivatal a Reuters hírügynökség 2024 júniusában megjelenő tényfeltáró cikke nyomán feltáró kutatást végzett és dezinformációs jelentést írt.¹⁹)
3. Másrészt kialakítottak a hagyományos sajtónak egy új, pályázatokra épülő támogatási modellt, amelynek segítségével tőkét és know-how-t, valamint versenyképes technológiát nyújtottak, a szerkesztőségek működését korszerűsítették. Ezt hívják ők fenntartható médiának, ami játék a szavakkal, mert a hagyományos média piaci alapon nem lett fenntarthatóbb, csak átvállalták a működtetésével járó veszteségeket, és közpénzből finanszírozzák. A magánalapok bevonása és az általuk működtetett pályázati rendszer pedig arra jó, hogy ezt a tényt elfedjék. Szinte lehetetlen átlátni, hogy mennyi pénzt juttattak a médiába, ezért meg sem lehet mondani, hogy az új működési modell mennyire hatékony, de a forrásbevonás működik, hiszen globálisan össze lett hangolva.
4. A közösségi média szabályozása mind Európában, mind az Egyesült Államokban részben már megvalósult. Bár Donald Trump elnökké választása után az Egyesült Államokban felfüggesztették a harmadik félnek kiszervezett közösségimédia-cenzúrát, Európában ez egyre hangsúlyosabbá válik.
5. Az Internews itt válik fontos aktorrá: az uniós és amerikai állami pályázatok koordinátorai a forráshiányra építve megszállják a veszteségesen működő szerkesztőségeket. Azzal fenyegetnek, hogy tiltólistára teszik őket, ha nem úgy írnak, ahogy ők szeretnék. Az Internews készített egy útmutatót arról, hogy mi a jó hír és mi a rossz, hogyan lehet felismerni (a rossz hírt dezinformációnak nevezik, de az érdekeikkel ellentétes narratívákat értik alatta). Ezt az itinert veszi át a USAID is (ír belőle saját disinformation primert), és alkalmazza az Európai Bizottság is (például az AGILE-pályázatokban). Saját pályázóiknak kötelezővé teszik, és olyan programokat indítanak, amelyekkel ideológiailag befolyásolják a szerkesztőségeket, a tartalmakat nemzetközi szinten is egységesítik, az újságírókat közvetlenül fizetik, megszabják, miről kell és miről nem szabad írni, forgatni, beszámolni.

¹⁹ Forrás: szuverenitasvedelmihivatal.hu/hirek/elemez-es-a-kinai-oltas-elleni-narrativa-magyarorszag-i-jelenletero

6. Az Internews magyarországi pályázatai egyrészt azt bizonyítják, hogy az alapítvány mögött álló finanszírozók, vagyis az amerikai szereplők 1. (SERAPH program) regionális szinten írják elő, milyen témákat kell a közbeszéd részévé tenni, miket kell a felszínen tartani; 2. (EPIC program) regionális szinten szolgáltatnak megjelenítendő tartalmakat a finanszírozott szerkesztőségeknek; 3. (EPIC program második fejezete) arra adnak utasítást, hogy a szerkesztőségek dezinformációként keretezzenek a megrendelő érdekeivel ellentétes narratívákat.
7. Az Internews egy nemzetközi közvetítői hálózatban fejt ki tevékenységét, amelynek a célja a „fenntartható média” üzemeltetése. Ők a Global Forum for Media Development szervezetben tömörülnek. A USAID-források felfüggesztése után a GFMD felhívást intézett a világ kormányaihoz, nemzetközi szervezeteihez és alapítványaihoz, hogy pótolják a kieső támogatásokat.²⁰ A finanszírozók között egytől egyig megtalálhatók a nyugat-európai államok kormányzati ügynökségei.²¹
8. Végeredményben mindegy, hogy honnan érkezik a pénz, mert a GFMD-be tömörült szervezetek összehangoltan lépnek fel a célok megvalósításáért, a koordináció ezen a szinten zajlik. A médiaszereplőknek nem osztanak lapot, a finanszírozók pedig láthatatlanok maradhatnak.

A Világgazdasági Fórum tavalyi csúcstalálkozóján a dezinformációt a legfenyegetőbb globális veszélyként azonosították. Jeanne Bourgault-Jennings már két évvel korábban jelezte a davosi közösségnek,²² hogy az Internews megfelelő stratégiával bír a médiatér feletti irányítás megszerzésére. Az elnök-vezérigazgató 2024-ben mindenki előtt nyilvánossá tette ennek a stratégiának egy fontos elemét, amikor felszólította a csúcstalálkozó résztvevőit, hogy ne adjanak pénzt azon szerkesztőségeknek, amelyeket az Internews és a vele együttműködő szervezetek a dezinformáció terjesztőjeként azonosítanak. Bourgault-Jennings szerint listát kell készíteni azokról a szerkesztőségekről, amelyek „rossz híreket, rossz tartalmakat” gyártanak, és el kell zárni őket a hirdetési bevételektől. A többieknek viszont minden erőforrást rendelkezésre kell bocsátani.

A kizárási listákat az Internews a Rooted in Trust programban tesztelt módszertan szerint állította össze; partnereivel együttműködve elkészítette az országok médiapiaci térképét, azonosította a „baráti” médiumokat. Az amerikai külügyminisztérium és a USAID az Internews listái alapján választotta ki a támogatási programjaiba bevonandó szerkesztőségeket. Ezeket közvetlenül, valamint az Internews-on keresztül is pénzforrásokkal, technológiai know-how-val, továbbá a bevételeik maximalizálására szolgáló tanácsokkal látták el, ezenkívül – regionális

²⁰ Forrás: gfmd.info/urgent-call-to-support-independent-media-and-journalism/

²¹ Forrás: fundraising-guide.gfmd.info/mediadev-funding/donors/government-agencies

²² Forrás: weforum.org/stories/2022/03/how-data-could-save-independent-media-and-boost-global-democracy/

együttműködésekben – tartalmakat is szolgáltatnak nekik továbbközlésre (lásd az EPIC pályázat keretében megjelenő külföldi cikkeket), illetve kijelölték azokat a politikailag, társadalmilag megosztó témákat, amelyek a médiumok összehangolt akcióival alkalmasak lehetnek arra, hogy a külföldi megrendelőnek fontos narratívákat a közbeszéd részévé tegyék, felszínen tartásák (lásd SERAPH program).

Az Internews ezzel párhuzamosan részt vesz a közösségimédia-szabályozás megalkotásában is. Az Európai Bizottsággal együttműködve a közösségi médiatér befolyásolására alkalmas, mesterségesintelligencia-alapú eszközt fejleszt. Ugyanezt a projektet az Egyesült Államokban már megvalósították. Joe Biden elnöksége alatt, 2021 és 2024 között 267 millió dollárt költöttek az USA központi költségvetéséből olyan kutatásokra, amelyek célja névleg a dezinformáció elleni küzdelem volt, ám valójában az online véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását szolgálták. Az amerikai kormányzat és az Európai Bizottság ezzel végső soron egy harmadik félnek (az Internewsnak és a vele együttműködő szervezeteknek) szervezte ki a közösségimédia-tér cenzúrázásának feladatát.

AZ INTERNEWS MAGYARORSZÁGON

Az Internews 2023. május 15-én nyitotta meg magyarországi irodáját.²³ Az Internews Hungary Nonprofit Kft. egy Budapesten bejegyzett vállalat, tulajdonosa az Internews Network, ügyvezetője Visnovitz Péter, aki az ELTE kommunikáció szakán szerzett diplomát, majd a Közép-európai Egyetemen (CEU) tanult. A CEU doktori iskolájának koordinátora, majd az egyetemen a populista médiastratégiák és populista politikai diskurzusok kutatója. Emellett a Hun-Ren Társadalomtudományi Központon belül működő PoltextLabben dolgozik. A PoltextLab²⁴ adatbányászattal, mesterségesintelligencia-alapú kutatásokkal foglalkozik. Visnovitz 2005 és 2014 között az Origo újságírója volt. 2012 óta több külföldi választáson (Kenya, Zambia) vett részt újságíró-megfigyelőként.

Magyarországot érintő projektek

Az Internews az előző években két pályázatot hirdetett meg Magyarországon és Lengyelországban. Mindkettőt az Amerikai Egyesült Államok külügyminisztériuma finanszírozta.

SERAPH (Strengthening Engagement of Regional Audiences in Poland and Hungary – Regionális közönségek elérésének megerősítése Lengyelországban és Magyarországon)

A pályázat „célja, hogy támogassák a partnereket a helyi közösségek számára fontos, releváns médiatartalmak előállításában, a tartalmak minőségének és elérésének növelésében; hogy javítsák a szerkesztőségek kapcsolattartását a közönségükkel és a helyi közösségekkel; illetve hogy támogassák a szerkesztőségi munkafolyamatok fejlesztését az előbbi célok előmozdítása érdekében. [...] Az elnyerhető támogatás részben pénzbeli hozzájárulás, amelyet Szerkesztőségfejlesztési Támogatás, illetve Közösségelérési Támogatás formájában teszünk elérhetővé. Másrészt a kiválasztott partnerek az Internews-zal közösen megalkotott, mérföldkövekre épülő szakértői támogatást kapnak, amelynek részleteit az Internews a partnerekkel együtt alakítja ki. Az Internews ezen kívül támogatja a lengyel és magyar partnerek között a határokon átívelő és az országokon belüli együttműködés fejlesztését is”.²⁵

²³ Az RTL Klub által 2004-ben létrehozott, majd 2012-ben megszüntetett, de az interneten azóta is híreket közlő Független Hírügynökség közleményének címe 2022. november 5-én: „Jön az Internews – az USA erős független médiát akar Magyarországon”. Mint írják: „Az amerikai kormány – együtt az Open Society Alapítvánnyal és a Rockefeller Alapítvánnyal és másokkal – új médiaszervezetet akar létrehozni Magyarországon Internews in Hungary néven.” Azt is hozzáteszi a hírportál, hogy 2017-ben volt már hasonló próbálkozás az USA kormányzata részéről a magyar médiaviszonyokba való beavatkozásra, de akkor Donald Trump elnök ezt megakadályozta.

²⁴ Forrás: www.linkedin.com/company/poltextlab/?originalSubdomain=hu

²⁵ Forrás: internews.org/wp-content/uploads/2023/05/HU_Call-for-Applications_TECHNICAL_Final.pdf

EPIC (Expanding Production of Independent Content – Független tartalomkészítés bővítése)

A pályázat több körben zajlott, georgiai, lengyelországi, örményországi, romániai, szlovéniai és ukrainai témákat lehetett feldolgozni bennük. A **UkraineWorld-projektek** kategóriájában ukrainai témákat feldolgozó anyagok terveivel lehetett pályázni, és nem volt előírás a helyszíni terepmunka, az anyagok elkészítéséhez a UkraineWorld nevű ukrán újságíró-szervezet nyújt segítséget. Az EPIC sikeres pályázóinak a UkraineWorld többféle szolgáltatást kínál, hogy segítse a munkájukat. Ilyen a megszólalókkal való összeköttetés megteremtése, mint az ukrán civil szervezetek, önkéntes kezdeményezések, állami és magánintézmények, nemzetközi szervezetek képviselői, szakértők, például történészek, katonai szakértők, médiaszakértők, elemzők és ukrán tisztviselők, valamint országos és regionális médiaorgánumok, fotósok és szabadúszó újságírók. Továbbá a UkraineWorld adatbázisának megosztása is idetartozik, amely katonák, háborús szemtanúk és önkéntesek történeteit tartalmazza. A UkraineWorld segített kapcsolatba lépni ezekkel a személyekkel, vagy szükség szerint részt vett új megszólalók megtalálásában, videó- és fotóanyag beszerzésében.

A Független Médiaközpont 2022-ben kapott támogatást 33 319 000 forint értékben. A szervezet pusztán nemzetközi forrásként tünteti fel az összeget, de nem részletezi, hogy kitől és mire kapta a pénzt. Viszont az Internews a honlapján a Journalist Security Fellowship in Central Europe projekt esetében megemlíti a magyar szervezetet mint együttműködő partnert.²⁶ Valamint a **444** kiadója, a Magyar Jeti Zrt. 2023-as pénzügyi beszámolójában²⁷ az Internews és az amerikai külügyminisztérium EPIC projektje mellett ott sorakoznak az amerikai politikai nyomásgyakorló hálózat donorszervezetei, köztük a USAID-pénzeket osztó Zinc Network Limited, valamint a USAID és az Európai Bizottság forrásait egyaránt elosztó Ökotárs Alapítvány.

²⁶ Forrás: web.archive.org/web/20221206092130/https://internews.org/blog/introducing-the-fellows-internews-journalist-security-fellowship-in-central-europe/

²⁷ Forrás: 444.hu/a-magyar-jeti-zrt-2023-as-gazdalkodasa